CÂNTECE
·HORE·
·DOINE·
DIN
ARDEAL

Culese de V. ALECSANDRI

Alese şi întovărşite de o prefaţă de AL. I. DUDU

Editura I. Brănişteanu
Bucureşti

www.dacoromanica.ro

CÂNTECE
Doine şi Hore
DIN
ARDEAL

Culese de V. ALECSANDRI
Alese şi întovărăşite de o prefaţă de AL. L. DUDU

BUCUREŞTI
EDITURA I. BRĂNIŞTEANU
1918

www.dacoromanica.ro

PREFAȚA

Cântecele din această broşurică au fost adunate şi „revizuite“ acum şease decenii, de Vasile Alecsandri.

Din bogata lui culegere—mai mult populară decât poporană—am ales vre-o 30 de bucăţi: doine şi hore. Am înlăturat cu totul versurile „epice“, „voiniceşti“, cari sânt menite să nu supraveţuiască epocei actuale. Vremurile de înfrăţire între neamuri, vremuri cari vor urmà cataclismului mondial de acum, vor dà la o parte, în rândul documentelor „vechilor regimuri“, poeziile populare şi din literatura scrisă, îndemnătoare la ură.

Al. L. Dudu

www.dacoromanica.ro

Din culegerile de cântece poporane ardeleneşti cele mai importante sunt ale lui Yarnik şi Bârsan; Tit Bud şi Béla Bartók. Aceştia din urmă au adunat: unul, versuri populare din Maramureş; celalt, cântece din comitatul Bihorului.

In alte culegeri — cum, bunăoară, voluminoasa lucrare a lui G. Dem. Teodorescu şi «Graiul nostru» datorit filologilor şi folkloriştilor I. A. Candrea, Ovid Densuşianu şi Th. D. Speranţă — se găsesc savuroase poezii populare din Transilvania.

www.dacoromanica.ro

BADE TRANDAFIR FRUMOS

— Bade, trandafir frumos!
Vrut-ai să te-arăţi milos
Dar te-ai arătat ghimpos
Şi din minte nu m'ai scos.
— Vai leliţă din cel sat!
Ce-ai cerut şi nu ţi-am dat?
Cerut-ai faguri de miere,
Eu ţi am dat buzele mele;
Cerut-ai o viorea,
Şi-am adus inima.
— Dacă vrei dragoste-aprinsă,
Adu-mi gura neatinsă.
Şi o inimă fecioară
Ca apa de la isvoară.

www.dacoromanica.ro

PE SUB POALE DE PĂDURE

Pe sub poale de pădure
Merg copilele la mure,
Nevestele la alune
Şi râd ca nişte nebune.
Eu m'am dus să tai nuele
Şi prin lunci am dat de ele
Venit-a ploaie cu vânt
De le-a ţipat la pământ.
Eu am fost băiat milos
M'am lăsat cu ele jos
Şi le-am mâncat murele
Şi le-am muşcat gurile.

www.dacoromanica.ro

PENTRU MÂNDRA CARE MI PLACE

Pentru mândra care-mi place
Nici părinţii n'au ce-mi face
Nici judele satului,
Nici chiar domnii Sfatului.
Domnii şed şi sfătuesc,
Eu cu mândra mă iubesc.
Şi cu dragoste-i şoptesc
De ţi-ai face pat afară
Eu m'aş face vânt de vară
Ş'aş veni la tine 'ndată
Să te văd: cum eşti culcată?
Cu faţa către perete,
Cu gura arzând de sete?
Faţa vânturaţi-o-aş
Gura sărutaţi-o-aş!

www.dacoromanica.ro

TRECUI VALEA

Trecui valea ş'o puntiţă
La fata de dăscăliţă :
-- Dragă mândră, mândruliţă,
Nu ştii ţese, nu ştii coase?
Dar te ştiu că eşti frumoasă,
Podu-ţi ţese pânza groasă,
Fuiorul joacă prin casă.
Dar fuiorul cum s'a tors?
Coborând pe scară 'n jos,
Cu trei ouă de găină
Şi cu sacul de farină.
Ori cum fie, aşa fie,
Eşti frumoasă şi 'mi placi mie !

www.dacoromanica.ro

STĂNCUŢA

La bordei cu crucea 'naltă,
La Stăncuţa sprâncenată,
Joacă hora încheiată,
Curge lumea fermecată.
Vinu-i bun, ocaua-i mare
Beau voinicii pe secare,
Nu se 'ndur'ca să se ducă
Noaptea la dânsa i-apucă.
Cine trece se opreşte,
Cât o vede, 'nebuneşte,
Bea vin, punga-şi cheltueşte
Şi, zău, că nu se căieşte.
Cine vine 'n patru boi,
Se 'ntoarnă numai cu doi;
Cine vine de călare
Pleacă cu şeaua 'n spinare,
Iar pe jos oricine vine
Işi bea tot de lângă sine
Şi se duce gol cu bine.

www.dacoromanica.ro

MARIOARA

Marioară dintre bălţi,
Cu dragoste 'n patru părţi,
Na de la mine doi sloţi
Şi nu te iubi cu toţi.
— Rămâi tu cu banii tăi,
Eu cu prietenii mei.
Banii ştiu să-i cheltuesc
Dar pe bani nu mă iubesc.

www.dacoromanica.ro

DORULE, ODORULE

Către mine te jurai,
Dorule, odorule!
Că pe nimeni nu mai ai
Dorule, odorule!
Mă făcui de te crezui,
Dar cu altul te văzui;
Ş'acela mi e frate bun,
Nu-mi vine să mă răzbun.
Poţi să-mi fii de acum cumnată,
Cu foc mare blestemată
Şi de mine 'n veci uitată!

www.dacoromanica.ro

ZIS-A BADEA

Zis-a badea, c'a veni,
Luna când a răsări
Es afară, luna-i sus
Badea a venit şi s'a dus!
Es afară, luna-i jos,
Badea nici că s'a întors!
— Unde eşti, bădiţă frate,
De mă laşi pe aşteptate?
— Taci, leliţo, c'am venit
De cum luna s'a ivit.
Şi te aştept pe după casă
Sub răchita cea pletoasă
— De-ai venit, bine-ai venit,
Trandafirul meu iubit!
Că cu tine mă mai ieu,
De-mi alin necazul greu!

www.dacoromanica.ro

SPUNE, MÂNDRO

Spune, mândro: mergi nu mergi?
Din două una să alegi
Spune, mândro, vrei nu vrei?
Că colea mă roagă trei,
Aide, mândro, să fugim
Unde-am putea să trăim
Că satul ni s'a mărit
Şi nu mai e de trăit.
Unde sunt cu trei cu doi
Vorba le ie tot de noi,
Şi fac sfaturi pe ascuns
Să ne facă-un neajuns.
Vino, mândră, mai curând
Că de nu, te las plângând
Şi mă duc peste muşcel
Unde n'am duşman de fel
Că n'am ce 'mpărţi cu el.

www.dacoromanica.ro

IAN SUI, LELEO...

— Ian sui, leleo 'n cel măr dulce
Să vezi badea cum se duce
Cu chica nepeptănată,
Cu năframa nespălată,
Cu fața nesărutată,
— Vin bădiță înapoi,
Mai vin, dragă, pe la noi
Chica peptăna-ți-oi,
Năframa spăla-ți-oi
Fața săruta-ți-oi.

www.dacoromanica.ro

MOŞ BĂTRÂN

Na păcatul! ce văzui
Pe colin' lângă Vaslui?
Fată mare, moş bătrân
Cerând fetii măr din sân!
Fugi la naiba ghiuj bătrân,
Nu-ţi dau nici un măr din sân.
Chiar degeaba ţi-l aş da,
Că nu ai cu ce-l muşca,
Nici eşti copil mititel,
Ca să mi te joci cu el.
Tu n'ai minte, fata mea!
Ochii văd, inima vrea,
Copilu-i copilăros,
El aruncă mărul jos
Şi nici ştie-al desmierda,
Nici cu el a se juca.

www.dacoromanica.ro

FRUNZĂ VERDE DE ALUNĂ

Frunză verde de alună,
De cât c'un tată şi-o mumă,
Mai bine cu-o mândră bună
Es de vede că ţi e rău,
Iţi face leacuri mereu
Şi le aduce 'n gura ei
De-o săruţi pe când le bei,
Iar de vede că ţi-e bine,
Te strânge'n braţe la sine,
De-ţi şade inima'n tine!

www.dacoromanica.ro

MĂI BĂDIŢĂ PĂR SUCIT

Măi bădiţă, păr sucit!
Şezi la noi dac'ai venit
Decât să văd că te duci
Mai bine te-aş vedea în furci,
In furci'nalte de nuiele
De-asupra căsuţei mele.
Vântul să te răcorească,
Ochii mei să te priviască.

www.dacoromanica.ro

BABA ŞI FATA

Sub răchita rămurată
Şade-o habă supărată
Şi'mprejur iarba-i uscată!
Ce-a fost verde-a veştejit,
Ce-a fost dulce-a amărât,
Ce-a fost vesel s'a mâhnit!
Pe sub lunca înverzită
Trece-o fată înflorită
Şi de fluturi urmărită.
Ce-a fost veşted înverzeşte
Ce-i amar se îndulceşte,
Ce-i mâhnit se'nveseleşte.

www.dacoromanica.ro

AOLICĂ DAOLICĂ

Aolică, daolică!
Mult mi-e drăgulița mică!
Aş lăsa-o de-ar mai creşte,
Dorul crunt mă prididește.
Ah fetiță, fetişoară!
Creşte, fă-te mărişoară,
Să trăim cât avem viață
Cu iubire şi dulceață
Să trăim cât o vrea sfântul
Să ne desparță pământul.

www.dacoromanica.ro

SUNĂ PETRICICA'N VALE

Frunză verde de alună
Sună, sună şi răsună,
Sună petricica 'n vale
Răsturnându-se pe cale,
Mândra mea plânge cu jale,
Frunză verde de sulfină,
Plânge mândra şi suspină,
Că pe deal pe colnicele
Şi-a pierdut sărmana lele
Dragostele tinerele,
Frunză verde de alună,
Ducă-se lelea nebună
Blestemând iarba şi pirul
Şi căutând'o cu firul
Să-şi gătească trandafirul.
Frunză verde de susai
Leleo, nu mai zice: vai!
Din ochi lacrimi nu mai stoarce
Că ce sboară nu se 'ntoarce
Firul rupt nu se mai toarce.

www.dacoromanica.ro

NEVASTA

La mama pe când eram,
De lucram, de nu lucram,
Mamei tot dragă eram.
Iar de când m'am măritat,
Nici un bine n'am aflat.
De cu ziua mătur casa,
Aprind focul, gătesc masa,
Aduc apă din fântână
Şi furca n'o las din mână,
Lau copilul, îi dau ţâţă
Şi mulg vaca la portiţă
Tacă ţi gura, măi bărbate,
Că, zeu, cugetul mă bate
Din străin să-mi fac un frate,
Ca să mi cate de dreptate.

www.dacoromanica.ro

IUBIRILE

Dragile iubirile
Cântă ca pasările
In toate colţurile
Şi p'în lunci şi p'în câmpii
Şi p'în munţii cei pustii.
Iubirile care's mari
Stau la drumuri ca tâlhari,
Iubirile care's mici
Se aţin pela potici.
Trec prin tină, nu se'ntină,
Dau p'în apă nu se 'neacă
De copile se tot leagă.
Trec prin foc nu se topesc
Ci mai tare 'ncă hoţesc!

www.dacoromanica.ro

CUCUL

Perit ai fi, pui de cuc!
Tu mi-ai cântat să mă duc.
Mi-ai cântat mie de cale
Şi mândrei de lungă jale!
Eu m'am dus din ţară'n ţară
Tot cu inima amară.
Am umblat din sate 'n sate
Tot cu puşca grea în spate.
Ea mi-a ros umerile,
Sabia şoldurile,
Cât dabia mă ţin pe loc
Şi n'am parte de noroc!

www.dacoromanica.ro

MORMÂNTUL

Fost-am pe unde am iubit,
Pe mândruţa n'am găsit
Şi m'am lăsat după vânt
Şi am dat de un mormânt.
Vântul împrejur suspină.
Iarba 'ncet se clatină.
Sărăcuţ, amar de mine!
De-aş simţi moartea că vine,
Aş lăsa cu jurământ
Să mă 'ngroape 'n cel mormânt.

www.dacoromanica.ro

DUSU-S'A BĂDIŢA

Dusu-s'a bădiţa, dus
Pe valea Bistriţii 'n sus
El s'a dus ca să găsească,
Două vaci cu coarne largi
Şi copiļe care-s dragi;
Două oi ţigăi bârsane
Şi copile năzdrăvane.
Dar el or cât ar umbla,
Ca mine nici c'a afla,
Oiţică blândişoară
Şi nevastă bălăioară.

www.dacoromanica.ro

TRANDAFIR CU DOUĂ FLORI

Trandafir cu două flori,
Mama-i cu două nurori,
Una-i ruja macului
Una-i ruja dracului,
Una-i pune lăutoare
Ca să-i fie-opăritoare.
Alta merge la fântână
Cu cămaşa soacrii 'n mână
Ş'o întinde 'n apă-o dată:
— Na-ţi-o, mamă, că-i spălată
Ş'o agaţă pe-o nuea,
Cânii hârâe la ea!

www.dacoromanica.ro

PASARE GALBINA

Pasăre galbină 'n cioc,
Rău mi ai cântat de noroc,
De ţi-ar pica ciocul tău,
Precum mi-ai cântat de rău!
Tra, la, la, la, la, la, la,
Nu vedeai inima mea
Cât de ferbinte iubià,
Dar acuma-i sloi de ghiaţă,
Rece şi fără de viaţă,
Tra, la, la, la, la, la, la,
Glasul tău cu amărîre
Mi-a cântat de despărţire.
Să mă duc în cale grea,
Departe de puica mea!
Tra, la, la, la, la, la, la,
Căci nu sunt un vânători,
Să pândesc când ai să zbori,
Şi să-ţi dau eu ţie plată,
Cu un fulger de săgeată!
Tra, la, la, la, la, la, la.

www.dacoromanica.ro

PUIŞORUL

Frunză verde de bujor,
Am avut un puişor.
Pui, pui, pui pui, pui, pui,
Vin în cuşcă să te pui.
Puişorul a sburat
Şi cu lacrămi m'a lăsat,
Pui, pui pui.
Cum aş face ca să-l prind,
Inimioara să-i aprind.
Pui, pui, pui.
De aş prinde puişorul,
Pe loc i-aş frânge piciorul,
Pui, pui, pui
Şi i-aş face cuib în sân,
Să nu mai fie hain.
Pui, pui, pui, pui, pui, pui
Vin'la sânu-mi să te pui!

www.dacoromanica.ro

PE CEA ZARE DE COLINE

Pe cea zare de colnic
Merge un tânăr de voinic.
Pe cea vale înflorită
Merge o fată'mbobocită.
Când au fost de către seară
Ei în drum se'mpreunară;
Când au fost de către zi
Unul ş'altul se trezi.
El se sculă şuerând
Clop de rouă scuturând;
Mândra se sculă plângând,
Tot plângând şi blestemând.

Plânge-mă, mamă, cu dor
Că ţi-am fost voinic fecior
Şi de grije ţi-am purtat,
Ogorul ţi l-am lucrat.
Iar de când m'am cătănit
Viaţa mi s'a otrăvit.
Că tânjesc în ţări străine.
Şi tot plâng gândind la tine.
Mult mi-e dor, mămucă, dor

www.dacoromanica.ro

De cel codru frăţior
Şi de stâna cea cu oi
Şi de cântic de cimpoi!
Mult mi-e dor, mămuca mea,
De cea mândră viorea
Care mă iubeam cu ea!
Mult mi-e dor neîmpăcat
Şi mă'ndeamnă la păcat,
Să mă las de cătănie
Şi să fug la ciobănie,
Or ce ar fi cu mine, fie!

*
* *

Impărate, Impărate!
Răspunde-mi tu cu dreptate,
Unde duci catanele?
Iar la foc, sărmanele?
Nu le duce aşa tare,
Că se strică la picioare.
Is catane tinerele,
Nu-s dedaţi la drumuri grele
Impărate, Impărate!
Lasă-te, nu te mai bate;
De când focul ai pornit,
Mulţi voinici s'au prăpădit,
Fete multe-au bătrânit
Ş'alt nimic n'ai isprăvit!

www.dacoromanica.ro

DORUL

Vine dorul despre seară;
Despre zori el vine iară
Şi-mi grăieşte şi mă'ntreabă
De ce sunt cu faţa slabă?
Eu zic dorului cu jale
C'am iubit fără de cale,
Ea zic dorului plângând
C'am iubit fără de rând.
Dorul râde şi se duce
Bate-mi-l'ar sfânta cruce!
De-ar fi dorul vânzător
Şi badea cumpărător,
Eu pe dorul vinde-l-aş,
Pe badea cumpăra-l-aş
Ca să-mi fie de-ajutor,
Să mă apere de dor.

www.dacoromanica.ro

RĂVAŞ, PUICĂ...

— Răvaş, puică, răvaş, dragă
Nu-ţi pară lucru de şagă.
Răvaş dela împăratul
Că-ţi vine-acasă bărbatul.
— Arză-l focul de răvaş,
Şi 'n cenuşă vidé l-aş!
— Cată-te, nevastă, bine
Că bărbatul iată-l vine,
— Las' să vie, dracul ştie!
Calea mărăcini să-i fie.
Eu cămeşa i-am spălat,
Cu urzici i-o am frecat
Şi pe spini i-o am uscat,
Ş'încă i-am gătit de cină
Două labe de galină,
Cu smântâna din fântână,
— Gată-te nevastă bine,
Iată că drăguţul vine
— Las să vie, Domnul ştie!
Calea trandafiri să-i fie.
Eu cămeşa i-am spălat,
Cu sulcină o am frecat
Şi pe flori i-o am uscat.
Ş'încă i-am gătit de cină
Un pui tânăr de galină,
Ş'o ulcică de vin plină,
Că-i sunt dragă, ş'orice-oi face,
El îmi zice că îi place!

www.dacoromanica.ro

In editura I. BRANIŞTEANU

au apărut:

Prăpădul, roman de Henri Barbouse (Premiul Gongourt) . . . . Lei 5.—
Myrha, de Jules Lemaître . . . . . . » 5.—
Bisericuţa din Răzoare, de G. Galaction » 5.—
Copilăria mea, de Maxim Gorki . . . » 5.—
Viaţa lui Beethoven, de Romain Roland » 2.—
Comunicatele oficiale, române, germane austroungare, bulgare şi turceşti . . » 1.50
A fost odată, basme pentru copii . . . » 1.50
Almanahul „Excelsior" pe 1918 . , » 1.50
Spre pacea eternă, de Im. Kant . , » 1.25
Un roman pasional, de M. Prevost . . » 1.25
Povestea unui dor, de B. Kellerman » 2.60
Ca doi străini, de V. Eftimiu . . . . . » 2.—
Amintiri din Teatru, de Victor Anestin » 1.—
Vălul de pe óchi, de A. de Herz (comedie într'uu act) . . . . » 1.—
Cântece din Basarabia . . . . . . » 0.50
Ce este Basarabia . . . . « 0.50
Moartea albă, de Ioan Dragu . . . . . » 2.—
Aventura Lady-ei Glăne , ... » 2.—
Aprhodita, de Pierre Louys . . . . . . » 5.—

Preţul 50 bani

www.dacoromanica.ro